

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om åtgärder för inskränkande av tobaksrökning

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om åtgärder för inskränkande av tobaksrökning skall ändras. Det föreslås att lagen om åtgärder för inskränkande av tobaksrökning ändras så att Europaparlamentets och rådets direktiv om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror kan sättas i kraft i Finland.

Enligt propositionen skall de definitioner som förekommer i lagen ändras så att de överensstämmer med direktivet. Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral skall utses till den behöriga nationella myndighet som godkänner de provningslaboratorier som avses i direktivet. Även villkoren för godkännandet av provningslaboratorier och indragning av godkännande skall regleras i lagen.

Tillverkare eller importörer av tobaksprodukter skall informera om halter av tjära, nikotin och kolmonoxid i cigaretter och lämna

en förteckning över alla ingredienser och kvantiteter som används vid tillverkningen av tobaksprodukter. Vidare skall användningen av sådana texter, namn, varumärken och figurativa eller andra märken som ger intrycket att en viss tobaksprodukt är mindre skadlig än andra förbjudas i lagen. Till lagen fogas ett bemyndigande att genom ministerieförordning utfärda närmare bestämmelser bland annat om märkningen av tobaksprodukternas minutförsäljningsförpackningar.

Vidare föreslås att bestämmelserna om försäljningen av tobaksprodukter och rökdon genom försäljningsautomater skall preciseras.

De övriga ändringarna är närmast lagtekniska korrigeringar, bl.a. paragrafhänvisningar till de nya bestämmelserna.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 30 september 2002.

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
ALLMÄN MOTIVERING.....	3
1. Nuläge och de viktigaste förslagen	3
2. Propositionens verkningar	3
2.1. Ekonomiska verkningar	3
2.2. Miljökonsekvenser	4
3. Beredningen av propositionen	4
3.1. Riksdagens uttalanden	4
3.2. Remissutlåtanden.....	4
DETALJMOTIVERING.....	5
1. Lagförslag.....	5
2. Närmare bestämmelser	10
3. Ikraftträdande.....	10
4. Lagstiftningsordning	10
LAGFÖRSLAG	12
Lag om ändring av lagen om åtgärder för inskränkande av tobaksrökning.....	12
BILAGA.....	18
PARALLELLTEXTER.....	18
Lag om ändring av lagen om åtgärder för inskränkande av tobaksrökning.....	18

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge och de viktigaste förslagen

Det föreslås att lagen om åtgärder för inskränkande av tobaksrökning (693/1976), nedan *tobakslagen*, ändras så att Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/37/EG om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror, nedan *tobaksdirektivet*, kan sättas i kraft i Finland.

I den gällande tobakslagen finns definitioner på tobaksprodukt och tobak som är avsedd för oralt bruk. Enligt propositionen skall lagens definitioner ändras så att de överensstämmer med direktivets. Det föreslås att en definition på ingrediens fogas till lagen.

Enligt den gällande tobakslagen skall tjär- och nikotinhaltarna undersökas och anmälas till Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral, nedan *Produkttillsynscentralen*. När Finland anslöt sig till Europeiska unionen slopades gränsen för högsta tillåtna nikotinhalt i cigaretter och endast tjärhalten är numera reglerad. I överensstämmelse med tobaksdirektivet skall kolmonoxid och nikotin fogas till de skadliga ämnen som skall mätas och uppges samt anges på minutförsäljningsförpackningarna. Utöver detta skall tillverkaren eller importören en gång om året lämna Produkttillsynscentralen, för varje märke och typ av tobaksprodukter i näringsverksamhet en förteckning över alla ingredienser och kvantiteter av dessa som används vid tillverkningen av dessa tobaksprodukter. Produkttillsynscentralen skall vidarebefordra uppgifterna till Europeiska kommissionen.

Enligt den gällande tobakslagen skall halten av tjära i cigaretter innan produkten överläts till minutförsäljning ha undersökts i ett laboratorium som har konstaterats vara behörigt. Enligt förslaget skall Produkttillsynscentralen utses till den behöriga nationella myndighet som godkänner de provningslaboratorier som avses i direktivet och övervakar deras verksamhet. I lagen skall enligt förslaget också tas in bestämmelser om villkoren för godkännandet av provningslaboratorierna och indragning av erhållet godkännande.

I tobakslagen skall i enlighet med tobaksdi-

rektivet införas ett förbud mot användningen av sådana texter, namn, varumärken och figurativa eller andra märken som ger intryck av att en viss tobaksprodukt är mindre skadlig än andra. Enligt den gällande lagen är märkning av denna typ tillåten. I tobaksdirektivet finns mycket detaljerade bestämmelser om märkningen av minutförsäljningsförpackningar. Dessa bestämmelser skall i oförändrad form tas in i en förordning som utfärdas av social- och hälsovårdsministeriet.

Enligt artikel 8 i tobaksdirektivet skall medlemsstaterna förbjuda utsläppandet på marknaden av tobak för användning i munnen. I 10 a § 1 mom. i den gällande tobakslagen är detta redan förbjudet.

Vidare föreslås vissa andra ändringar av tobakslagen än de som föranleds av genomförandet av tobaksdirektivet. I tobakslagen skall enligt förslaget också införas ett förbud mot att i presentationen av tobaksprodukter och i varuinformationen om produkterna till personer som deltar i försäljningen använda texter, namn, varumärken och figurativa eller andra märken som ger intrycket att en viss tobaksvara är mindre skadlig än andra. Vidare föreslås att de bestämmelser som gäller försäljningen av tobaksprodukter och rökdon genom försäljningsautomater skall preciseras. Försäljningsautomater skall placeras så att en fortlöpande övervakning av användningen är möjlig.

De övriga föreslagna ändringarna är närmast lagtekniska korrigeringar, bl.a. hänvisningar till ändrade bestämmelser.

2. Propositionens verkningar

2.1. Ekonomiska verkningar

Propositionen har inte några betydande statsfinansiella verkningar. Produkttillsynscentralen får fler uppgifter i anslutning till godkännandet och tillsynen över provningslaboratorierna samt behandlingen av produktuppgifter och lämnandet av uppgifter till Europeiska kommissionen och för konsumenternas kännedom. Antalet tillverkare och importörer som lämnar produktuppgifter ökar från fyra till fyrtio. Tobaksindustrin uppskat-

tar att kostnaderna för den nya märkningen av tobaksprodukternas minutförsäljningsförpackningar kommer att uppgå till 2,5 miljoner euro.

2.2. Miljökonsekvenser

I den gällande lagstiftningen regleras endast den högsta tillåtna halten av tjära. En sänkning av den högsta tillåtna halten tjära, nikotin och kolmonoxid i cigaretter kan på lång sikt anses ha positiva verkningar för folkhälsan. Varningstexter på minutförsäljningsförpackningarna kan verka minskande på tobaksrökningen.

3. Beredningen av propositionen

3.1. Riksdagens uttalanden

I sitt svar på regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om åtgärder för inskränkande av tobaksrökning (RP 82/1998 rd) förutsatte riksdagen att regeringen ser till att accisen på rulltobak höjs till samma nivå som de andra tobaksacciserna. Accisen på rulltobak har från och med 2000 höjts från cirka 2 euro till 3,62 euro/kg.

Riksdagen förutsatte också att regeringen följer upp effekterna av tobakslagen och vid-

tar nödvändiga åtgärder för att ytterligare minska rökningen.

Riksdagen förutsatte att regeringen ser till att 1,0 procent av tobaksaccisens årliga avkastning i överensstämmelse med rekommendationen från WHO används till hälsoupplysning för att få människor, framför allt unga, att inte börja röka.

Vidare förutsatte riksdagen att regeringen i sin anti-rökpolitik ger högsta prioritet åt arbetet på att förhindra rökning bland barn och unga och i sin berättelse till riksdagen om folkhälsoarbetet redogör för vilka metoder som använts och med vilket resultat.

Om detta har rapporterats till riksdagen i social- och hälsovårdsberättelsen.

3.2. Remissutlåtanden

Regeringens proposition har beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med Produkttillsynscentralen. Utlåtanden om propositionen har begärts av justitieministeriet, Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral, Tupakkateolisuusliitto ry, Mätteknikcentralen, Tulllaboratoriet och några branschorganisationer. I utlåtandena har man huvudsakligen förhållit sig positivt till de föreslagna ändringarna. En betydande del av de föreslagna ändringarna har tagits i beaktande.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

2 §. Enligt förslaget skall definitionerna i paragrafen ändras så att de överensstämmer med definitionerna i artikel 2 i tobaksdirektivet. Punkt 3 ändras så att texten "genetiskt modifierad eller ej" fogas till definitionen på tobaksprodukter.

Det föreslås att ordalydelsen i punkt 3 a ändras så, att "särskilt i portionspåsar eller porösa påsar, eller i en form som påminner om ett livsmedel" fogas till den nuvarande texten. Bestämmelsen ger en närmare och tydligare definition på tobak som används i munnen än den nuvarande.

Det föreslås också att en ny 9 punkt med en definition på ingrediens fogas till paragrafen. Med ingrediens avses varje ämne eller beståndsdel med undantag av tobaksplantans blad och andra naturliga eller icke beredda delar av tobaksplantan som används vid tillverkning eller beredning av en tobaksprodukt och som finns kvar i den slutliga produkten, om än i annan form inbegripet papper, filter, trycksvärta och klister. Definitionen på ingrediens behövs eftersom den som tillverkar eller importerar en tobaksprodukt enligt förslagets 6 b § en gång om året skall lämna in en förteckning för varje märke och typ över alla ingredienser och kvantiteter av dessa som används vid tillverkningen av tobaksprodukten till Produkttillsynscentralen.

5 §. Det föreslås att ordalydelsen i 1 mom. ändras så att närmare bestämmelser i överensstämmelse med grundlagsändringen kan utfärdas genom förordning av statsrådet i stället för genom föreskrifter. I sak ändras innehållet i paragrafen inte.

Vidare föreslås att 2 mom. ändras så, att högsta tillåtna halt av för hälsan farliga eller menliga ämnen fastställs genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. För närvarande regleras den högsta tillåtna halten av tjära genom beslut av statsrådet. I artikel 3 i tobaksdirektivet fastställs de högsta tillåtna halterna av tjära, nikotin och kolmonoxid och de skall enligt förslaget tas in i en förordning som utfärdas av social- och hälsovårdsmini-

steriet. Bestämmelser om de högsta tillåtna halterna kan införas i en ministerieförordning, eftersom det i detta fall närmast är en teknisk fråga. Kvantiteterna är nogt reglerade genom tobaksdirektivet och nationella avvikelser är inte möjliga.

Tobaksdirektivet innehåller inga bestämmelser om halterna av tjära, nikotin och kolmonoxid i rökdon och det har därför inte ansetts vara nödvändigt att införa nationella bestämmelser om detta, även om det vore möjligt enligt den gällande lagen. Därför föreslås att bestämmelsen slopas.

6 §. I 1 mom. skall enligt förslaget beskrivas att den som tillverkar eller importerar tobaksprodukter och rökdon svarar för undersökning av halterna av de i 5 § avsedda ämnena i tobaksprodukter som är avsedda för försäljning eller annan överlåtelse i näringsverksamheten, för verifiering av att märkningen på förpackningarna är korrekt och för kvalitetskontroll av produkterna och rökdonen. Innehållet i momentet ändras inte i sak men i tillägget till momentet bestäms att tillverkaren eller importören är skyldig att verifiera att märkningen på förpackningarna är korrekt.

I 2 mom. skall enligt förslaget ingå en bestämmelse om att halterna av tjära, nikotin och kolmonoxid som uppstår vid rökning av en cigarett skall mätas och exaktheten av informationen om tjära och nikotin på förpackningarna skall verifieras innan produkten överläts till minutförsäljning. Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet utfärdas närmare bestämmelser om de metoder som skall tillämpas vid mätningen och verifieringen. Till momentet fogas som ett nytt ämne kolmonoxid i överensstämmelse med tobaksdirektivet. Genom förordning av ministeriet utfärdas bestämmelser om de i artikel 4 i tobaksdirektivet nämnda ISO-standarder som skall användas.

6 a §. För genomförande av tobaksdirektivets artikel 4 föreslås det att en nya 6 a § tas in i lagen enligt vilken ett provningslaboratorium som utför de tester som avses i 6 § 2 mom. eller verifierar dem, skall vara godkänt

av Produkttillsynscentralen. Produkttillsynscentralen skall övervaka provningslaboratorierna.

Enligt 2 mom. skall grunden för godkännandet vara en ackreditering, vilket förutsätter att mätteknikcentralens FINAS (The Finnish Accreditation Service)-enhet har konstaterat att laboratoriet är behörigt att utfärda de tester som avses i 5 § 2 mom. Mätteknikcentralen, som har anslutit till de europeiska ackrediteringsorganens (European co-operation for Accreditation EA) multilaterala MLA-avtal (Multilateral Recognition Agreement), är det organ som utfärdar ackreditering enligt europeisk standard EN 45003. Ackrediteringen skall också omfatta de testmetoder som avses i 6 § 2 mom.

Enligt 3 mom. skall endast en myndighet kunna godkännas som provningslaboratorium. Ett provningslaboratorium som är verksam i anslutning till importören eller tillverkaren av tobaksprodukter kan dock godkännas för testningen eller verifieringen av sina egna produkter. Detta motsvarar rådande praxis, enligt vilken tulllaboratoriet och en inhemsk tobaksfabrikörs laboratorium har ansetts vara behöriga på basis av ackreditering från mätteknikcentralen.

Enligt 4 mom. skall ett provningslaboratorium anses vara godkänt utan särskilt beslut om Produkttillsynscentralen har erhållit en utredning över att en myndighet i en annan medlemsstat har godkänt provningslaboratoriet och testmetoderna. Produkttillsynscentralen skall uppge vad den andra medlemsstatens godkännande grundar sig på. Produkttillsynscentralen skall föra en förteckning över godkända provningslaboratorier och hålla Europeiska kommissionen underrättad om förteckningen över provningslaboratorier och övervakningsmetoderna.

6 b §. Enligt 1 mom. skall Produkttillsynscentralen kunna återkalla ett godkännande, om mätteknikcentralen konstaterar att provningslaboratoriet inte längre uppfyller de kompetenskrav som ställs på laboratorier eller testmetoder eller, om Produkttillsynscentralen från en myndighet i en annan medlemsstat eller någon annan inrättning har fått tillförlitlig information om att provningslaboratoriet eller testmetoderna inte längre uppfyller kompetenskraven eller att de testresultat

som laboratoriet lämnar in inte längre kan anses tillförlitliga.

Enligt 2 mom. skall provningslaboratoriet anmäla förändringar som gäller villkoren för godkännandet till Produkttillsynscentralen.

Enligt 4 mom. skall närmare bestämmelser om provningslaboratorierna och godkännandet av dem, den ackreditering som är ett villkor för godkännandet, övervakningen samt de anmälningar som skall göras till Produkttillsynscentralen och Europeiska kommissionen utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. Genom förordning föreskrivs bl.a. närmare om den ackreditering som är en förutsättning för godkännande. Genom förordning skall också föreskrivas om att mättningsresultaten gällande halterna av tjära, nikotin och kolmonoxid skall vara ackrediterade och att det skall redogöras för osäkra resultat. Även om mätfel ingår i ackrediteringen, säkerställer denna bestämmelse i förordningen att också mätfelet anges i testrapporten.

6 c §. För verkställigheten av artikel 4 och 6 i tobaksdirektivet föreslås att en ny 6 c § fogas till lagen. Enligt 1 mom. i den föreslagna paragrafen 6 c § skall den som tillverkar eller importerar en tobaksprodukt en gång om året lämna in en förteckning för varje märke och typ över alla ingredienser och kvantiteter av dessa som används vid tillverkningen av tobaksprodukten till Produkttillsynscentralen. Till förteckningen över kvantiteterna tjära, nikotin och kolmonoxid i cigarettor skall också fogas uppgifter om det provningslaboratorium som utfört mätningarna och verifieringen. I momentet föreskrivs att Produkttillsynscentralen är den behöriga nationella myndighet som uppgifterna skall lämnas till. Vilka uppgifter som skall lämnas in bestäms i artikel 6 i tobaksdirektivet.

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet utfärdas närmare bestämmelserna om innehållet i förteckningarna, den utredning om ingredienserna som skall fogas till förteckningarna, toxikologiska och andra uppgifter samt inlämnandet av förteckningarna till Produkttillsynscentralen och Europeiska kommissionen.

I 3 mom. föreskrivs att Produkttillsynscentralen är den behöriga myndighet som har till uppgift att sörja för att konsumenterna in-

formeras om de uppgifter som nämns i 1 och 2 mom. med beaktande av skyddet för afärshemligheterna.

7 §. En bestämmelse om att tobaksprodukter får säljas eller på annat sätt överlätas i näringsverksamheten endast i sådana minutförsäljningsförpackningar som avses i denna paragraf och i 7 a § 1 mom. skall enligt förslaget fogas till 1 mom. En motsvarande bestämmelse ingår för närvarande i 10 § förordningen om åtgärder för inskränkning av tobaksrökning (225/1977), nedan *tobaksförordningen*. Bestämmelsen skall enligt förslaget tas in på lagnivå, eftersom man kan förbjuda styckevis försäljning av cigaretter på basis av bestämmelsen. Även bestämmelserna i 10 § tobaksförordningen och 5 § social- och hälsovårdsministeriets beslut om anteckningar på minutförsäljningsförpackningar med tobaksprodukter samt om metoder för mätning av tjära och nikotin (1504/1992) om cigarrer tas enligt förslaget med i lagen. Enligt bestämmelsen kan cigarrer fortfarande säljas separat. Cigarrer som säljs separat skall vara försedda med behöriga anteckningar.

I artikel 5 i tobaksdirektivet finns detaljerade bestämmelser om de minimikrav gällande märkningen av minutförsäljningsförpackningar med tobaksprodukter som medlemsstaterna skall iaktta. Den allmänna varning som skall tryckas på förpackningens mest synliga yta skall t.ex. täcka minst 32 procent av ytan och den kompletterande varningen minst 45 procent av den synliga yta som den är tryckt på. Direktivet innehåller också detaljerade bestämmelser t.ex. om hur märkningen skall inramas och hur texten skall tryckas. Förpackningen skall också förses med uppgifter som behövs för identifikation och spårning av produkten. Enligt förslaget skall bestämmelserna sättas i kraft genom att social- och hälsovårdsministeriet bemyndigas att utfärda förordning i denna paragraf.

Enligt 2 mom. skall det vara möjligt att genom lag föreskriva om tillverkarens eller importörens skyldighet att märka minutförsäljningsförpackningar med varningar om tobakens skadeverkningar och information om halterna av skadliga ämnen på finska och svenska.

Enligt 3 mom. skall det vara möjligt att genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet föreskriva om den i 1 mom. avsedda märkningens storlek, placering, text, bilder, alternering, inramning och annan definiering.

Innehållet i 4 mom. är oförändrat i sak och motsvarar innehållet i gällande 3 mom.

Möjligheten att enligt gällande 4 mom. reglera märkningen av rökdon slopas. Eftersom halterna av tjära, nikotin och kolmonoxid i rökdon inte behöver mätas eller anges behövs de inte heller förses med motsvarande märkning.

I 5 mom. skall enligt förslaget ingå en bestämmelse om att användningen av finska och svenska i märkningen inte gäller tobaksprodukter eller rökdon som exporteras, försäljning av tobaksprodukter eller rökdon på fartyg eller luftfartyg i yrkesmässig internationell trafik eller försäljning av tobaksprodukter eller rökdon i en butik för skattefria varor på ett sådant fartyg eller en flygplats. Varningarna på minutförsäljningsförpackningarna kan t.ex. vara på engelska.

7 a §. Enligt förslaget skall en ny 7 a § tas in i lagen. Enligt paragrafen får texter, namn, varumärken och figurativa eller andra märken som ger intrycket att en viss tobaksvara är mindre skadlig än andra inte användas på tobaksprodukters förpackningar. Bestämmelsen finns i artikel 7 i tobaksdirektivet. Användning av viss text på förpackningar med tobaksprodukter, såsom "låg tjärhalt" (low tar), "mycket lätt" (ultra light), "lätt" (light), "mild" (mild), namn, bilder och figurativa eller andra tecken kan vilseleda konsumenten till att tro att sådana produkter är mindre skadliga, och ge upphov till ändringar i konsumtionen. Också rökarens rökvanor och beroende påverkar mängderna av de ämnen som inhaleras, vilket inte framkommer i användningen av sådana uttryck.

Enligt 2 mom. skall det som i 1 mom. bestäms om tobaksprodukters förpackningar, också gälla presentationen av produkterna på försäljningsplatser samt sådan varuinformation som avses i 8 § 3 mom. Samma bestämmelser skall också tillämpas på presentationen av och informationen om produkterna för att inte konsumenterna eller de som deltar i försäljningen skall få en missvisande bild

av tobaksprodukterna genom butiksreklamen eller andra säljfrämjande åtgärder.

11 §. Ett sätt för barn och ungdomar att köpa tobaksprodukter är att köpa dem från tobaksautomater. Enligt bestämmelserna skall försäljningsplatsens ägare eller dennes företrädare övervaka användningen av automaterna så att barn och ungdomar inte skall kunna köpa tobaksprodukter från dem. I praktiken har inte övervakningen fungerat utan brister. För att betona betydelsen av övervakningen skall förordningens bestämmelser om placeringen av tobaksautomater så att användningen av den kan övervakas tas in i lagen. Bestämmelsen i förordningen om att det behövs tillstånd av kommunen för att placera ut en tobaksautomat slopas. Kommunen skall dock som hittills övervaka placeringen av automater och kan vidta de åtgärder som nämns i 17 § och 20 § 2 mom. tobakslagen, om automaten inte är placerad så att användningen av den kan övervakas fortlöpande.

Också bestämmelsen om ansvaret för övervakningen, enligt vilken placeringsplatsens ägare, innehavare, ansvariga skötare eller en arbetstagare som utsetts till denna uppgift ansvarar för placeringen av tobaksautomaten och övervakningen av användningen, skall enligt förslaget överföras från tobaksförordningen till lagens 11 §. Till paragrafen fogas ett omnämnande om att ansvaret också gäller placeringen av automaten.

14 §. Till 1 mom. fogas ett tillägg enligt vilket Produkttillsynscentralen har till uppgift att styra övervakningen av att lagen och med stöd av den utfärdade bestämmelser iakttas. Genom ändringen förtydligas Produkttillsynscentralens riksomfattande roll som den myndighet som står för styrningen av övervakningen.

Till 2 mom. i paragrafen fogas ett nämnan- de om att Mätteknikcentralen bistår i övervakningen av provningslaboratoriernas behörighet och testmetodernas behörighet, som ankommer på Produkttillsynscentralen, efter- som övervakningen av laboratoriernas och testmetodernas behörighet även hänför sig till ackrediteringsförfarandet. Mätteknikcen- tralen har i denna uppgift samma rättigheter som enligt 28 § ankommer på övervak- ningsmyndigheten.

Om inte något annat bestäms i tobakslagen skall arbetarskyddsmyndigheterna enligt 5 mom. övervaka att bestämmelserna i 12 § 5 och 6 punkten och 13 § 3 mom. vilka gäller förbud mot och begränsning av tobaksrök- ning iakttas på arbetsplatserna, enligt vad om detta bestäms i lagen om tillsynen över arbe- tarskyddet och om sökande av ändring i arbe- tarskyddsärenden (131/1973). Genom änd- ringen preciseras arbetarskyddsmyndigheter- nas skyldighet att övervaka iakttagandet av tobakslagens förbud i restauranger och vid bardiskar och i spellokaler i andra typer av förplägnadsrörelser.

17 §. Till 1 mom. fogas ett omnämnande om övervakningen av placeringen av försälj- ningsautomater. Omnämmandet preciserar kommunens behörighet, som den har också enligt den gällande lagen. Preciseringen be- hövs därför att bestämmelsen om kommu- nens tillstånd för utplacering av försäljnings- automater i 12 § 1 mom. i den gällande för- ordningen skall slopas.

Till 3 mom. 1 punkten fogas en hänvisning till 13 § 5 mom. som gäller anslag som in- formerar om rökförbudet och om utrymmen som reserverats för tobaksrökning.

Till 3 mom. 2 punkten fogas en hänvisning till 7 a § 1 mom. som gäller märkningen av förpackningar samt 7 a § 2 mom. som gäller presentationen av produkterna på försälj- ningsplatsen och den varuinformation som ges till personer som deltar i försäljningen.

Inga ändringar föreslås i 2 mom.

18 §. Det föreslås att en hänvisning till nya 7 a § 2 mom. fogas till 1 mom. Om reklam görs för tobaksprodukter, tobaksimitationer eller rökdon eller om deras försäljning annars främjas på ett sätt som strider mot 7 a § 2 mom., 8 § eller 9 §, kan Produkttillsynscent- ralen meddela förbud mot den som beställt eller den som utfört reklamen eller den sälj- främjande åtgärden samt anställda hos dem att fortsätta eller upprepa det mot bestämmel- serna stridande förfarandet.

Enligt 2 mom. skall Produkttillsynscentra- len kunna förbjuda den som tillverkar eller importerar en tobaksprodukt eller någon an- nan näringsidkare att i näringsverksamheten sälja eller på annat sätt överlåta produkten

1) om produkten eller dess minutförsälj- ningsförpackning strider mot bestämmelser-

na i 5 § eller 7 § 1—3 mom. eller 7 a 1 mom.,

2) om halterna av tjära, nikotin och kolmonoxid i cigaretter inte har undersökts på det sätt som förutsätts i 6 § 2 mom. eller i ett laboratorium som godkänts i enlighet med 6 a § eller om den i 6 b 2 mom. eller 6 c § 1 och 2 mom. föreskrivna anmälan om dessa halter inte lämnats,

3) om Produkttillsynscentralen konstaterar att halterna av ämnen som är skadliga för hälsan i tobaksprodukter avviker från vad tillverkaren eller importören har meddelat eller om märkningen av förpackningarna inte motsvarar halterna av skadliga ämnen i tobaksprodukterna, eller

4) för kontroll av de uppgifter som i enlighet med 6—6 c § har lämnats till Produkttillsynscentralen.

Till momentet fogas ett nytt skadligt ämne, kolmonoxid, vars halter skall mätas, verifieras och anmälas. Försäljning eller annan överlåtelse skall kunna förbjudas om Produkttillsynscentralen konstaterar att halterna av ämnen som är skadliga för hälsan i tobaksprodukter avviker från vad tillverkaren eller importören har meddelat eller om märkningen av förpackningarna inte motsvarar halterna av skadliga ämnen i tobaksprodukterna. Momentet skall också ändras så att Produkttillsynscentralen ges möjlighet att förbjuda den som tillverkar eller importerar tobaksprodukter eller rökdon eller någon annan näringsidkare att i näringsverksamheten sälja eller på annat sätt överlåta produkten för att Produkttillsynscentralen skall kunna verifiera de mängder skadliga ämnen och ingredienser samt de uppgifter om testning av dem och provningslaboratorierna som lämnats till centralen. Bestämmelsen om förbud av försäljning när dessa uppgifter verifieras finns i artikel 13 i tobaksdirektivet.

Enligt 3 mom. skall Produkttillsynscentralen kunna ålägga en sådan tillverkare eller importör som avses i 1 och 2 mom. att inom den tid som ministeriet bestämmer dra bort tobaksprodukten eller rökdonet från marknaden. I sak ändras innehållet i momentet inte.

20 §. Till 1 mom. fogas en hänvisning till 18 § 3 mom. enligt vilken Produkttillsynscentralen kan ålägga en tillverkare eller im-

portör att dra bort tobaksprodukten eller rökdonet från marknaden. Enligt den gällande lagen har detta varit möjligt endast när förbudet har gällt reklam eller försäljning. Efter ändringen kan Produkttillsynscentralen bestämma att tillverkaren eller importören skall vidta en rättelseåtgärd och i sådana fall där de har ålagts att dra bort produkten från marknaden. Rättelseåtgärden kan i detta fall t.ex. vara att tillverkaren eller importören åläggs att offentligt meddela om att produkten är felaktig.

21 §. Det föreslås att en hänvisning till nya 7 a § 1 och 2 mom. och 7 § 3 mom. fogas till 2 mom.

Det föreslås att en hänvisning till nya 6—6 c § samt 13 § 2 och 5 mom. fogas till 5 mom. Tilläggen är nödvändiga därför att de hänvisar till av tillsynsmyndigheterna meddelade förbud som kan förstärkas med vite. Hänvisningarna motsvarar de ändringar som gjorts i 17 § och i 18 § 2 mom.

Rubriken till kap. 8. Till rubriken skall enligt förslaget fogas ”och avgifter”, vilket bättre motsvarar sakinnehållet i kapitlet.

25 §. Paragrafens 1 mom. ändras inte.

Hänvisningen i 2 mom. till 19 § 3 mom. ändras till 18 § 3 mom.

Enligt förslaget fogas ett nytt 3 mom. till lagen enligt vilket en statlig myndighet kan ta ut avgifter för prestationer enligt tobakslagen. Avgifterna bestäms enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Produkttillsynscentralen är skyldig att godkänna provningslaboratorier för tobaksprodukter och övervaka dem. För att täcka de kostnader som orsakas av denna verksamhet skall Produkttillsynscentralen ha rätt att ta ut en utgift för godkännandet och övervakningen av ett laboratorium. Kostnader orsakas bl.a. av det expertutlåtande som inhämtas från Mätteknikcentralen. Social- och hälsovårdsministeriet har utfärdat en förordning om social- och hälsovårdens produkttillsynscentralers avgiftsbelagda prestationer och avgifterna (1440/2001) för godkännande och övervakning av provningslaboratorier skall fogas till förordningen.

Till 4 mom. skall enligt förslaget fogas en bestämmelse enligt vilken avgifter och kostnader enligt tobakslagen kan drivas in utan dom eller beslut i utsköningsväg på det sätt

som bestäms i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/1961).

28 §. Till 1 mom. i paragrafen fogas provningslaboratoriernas inspektionsrätt.

Rätten att få information skall enligt ett nytt 2 mom. också gälla sådana uppgifter om privat affärs- eller yrkeshemlighet som behövs för övervakningen.

Enligt ett nytt 3 mom. kan sådana uppgifter om affärs- eller yrkeshemlighet som erhållits vid övervakningen utan hinder av bestämmelserna om sekretess i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (612/1999) lämnas ut till andra tillsynsmyndigheter för utförande av uppgifter i anslutning till lagen samt till åklagar-, polis- och tullmyndigheter för utredande av brott. Dessutom skall uppgifter kunna lämnas till sådana utländska organ och inspektörer som avses i Europeiska gemenskapens lagstiftning eller något annat internationellt avtal som är bindande för Finland, i de fall då lagstiftningen eller avtalet i fråga förutsätter detta.

Paragrafens 5 mom. skall ändras så att vite utdöms av en förvaltningsdomstol i stället för en allmän domstol. Bestämmelsen motsvarar regleringen i 21 § 5 mom. av utdömandet av vite i andra ärenden än sådana som gäller reklam och säljfrämjande åtgärder samt märkningen av förpackningar.

31 §. Till 1 och 2 mom., som innehåller bestämmelser om förseelse vid marknadsföring av tobak och brott vid marknadsföring av tobak, fogas en hänvisning till nya 7 a § 2 mom., enligt vilket texter, namn, varumärken och figurativa eller andra märken som ger intrycket att en viss tobaksprodukt är mindre skadlig än andra inte får användas i sådana produktupplysningar som avses i 8 § 3 mom. eller i presentationen på försäljningsplatserna.

I 3 mom. som innehåller en straffbestämmelse som tillämpas vid försäljning som strider mot tobakslagen bestäms i enlighet med de ändringar i sak som skall göras i bestämmelserna att det är straffbart att sälja eller på annat sätt överlåta sådana tobaksprodukter eller rökdon som inte testats i ett provningslaboratorium i enlighet med 6 a §, eller om vilka inte lämnats uppgifter som avses i 6 c §, eller vars märkningar på försäljningsförpackningarna inte är i enlighet med

bestämmelserna i 7 § 1-3 mom. eller 7 a § 1 mom.

2. Närmare bestämmelser

När den föreslagna lagen har stadfästs utfärdas närmare bestämmelser genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet om märkningen av minutförsäljningsförpackningar samt mängden skadliga ämnen och mätmetoder samt provningslaboratorier.

3. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 30 september 2002.

Utän hinder av bestämmelserna i 6, 7 och 7 a § 1 mom. får cigaretter som finns när denna lag träder i kraft säljas eller på annat sätt överlåtas i näringsverksamheten fram till den 30 september 2003 och andra tobaksprodukter än cigaretter fram till den 30 september 2004, även om de inte motsvarar bestämmelserna i denna lag, om de motsvarar de bestämmelser och föreskrifter som gällde när denna lag trädde i kraft.

Bestämmelserna om att förse minutförsäljningsförpackningarna med uppgifter om halten av kolmonoxid som avses i 7 § 2 mom. i denna lag tillämpas från den 30 september 2003.

De högsta halter som avses i 5 § i denna lag skall tillämpas från och med den 1 januari 2004, på cigaretter som tillverkas i Europeiska gemenskapen och som exporterar från gemenskapen skall de dock tillämpas från och med den 1 januari 2007.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

4. Lagstiftningsordning

Enligt propositionen kan den föreslagna lagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Enligt 124 § Finland grundlag kan offentliga förvaltningsuppgifter anförtros andra än myndigheter endast genom lag eller med stöd av lag. Att godkänna en tobaksfabriks laboratorium som provningslaboratorium äventyrar inte de grundläggande fri- och rättigheterna,

eftersom laboratoriet kan testa endast sina egna produkter.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om åtgärder för inskränkande av tobaksrökning

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 13 augusti 1976 om åtgärder för inskränkande av tobaksrökning (693/1976) 2 § 3, 3 a, 7 och 8 punkten, 5—7 och 11 §, 14 § 1, 2 och 5 mom., 17 och 18 §, 20 § 1 mom., 21 § 1 och 5 mom., rubriken för 8 kap., 25 och 28 § samt 31 § 1—3 mom.,

av dessa lagrum 2 § 3, 7 och 8 punkten och 25 § sådana de lyder i lag 953/1992, 2 § 3 a punkten och 31 § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 765/1994, 5 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 487/1999, 6 § sådan den lyder i nämnda lagar 953/1992 och 487/1999, 7 §, 14 § 1, 2 och 5 mom., 17 §, 20 § 1 mom., och 28 § och 31 § 3 mom. sådana de lyder i nämnda lag 487/1999, 18 § sådan den lyder i lag 1148/1994 och 21 § 1 och 5 mom. sådana de lyder i lag 1541/2001, samt

fogas till 2 §, sådan den lyder i nämnda lagar 953/1992, 765/1994 och 487/1999, en ny 9 punkt samt till lagen nya 6 a, 6 b, 6 c och 7 a § som följer:

2 §

I denna lag avses med

3) *tobaksprodukter* produkter som helt eller delvis är tillverkade av tobak, genetiskt modifierad eller ej, och som är avsedda att rökas, snusas, sugas på eller tuggas,

3 a) *tobak för användning i munnen* alla produkter för användning i munnen, utom sådana som är avsedda att rökas eller tuggas, och som helt eller delvis är framställda av tobak i pulver- eller partikelform eller i någon kombination av dessa former, särskilt i portionspåsar eller porösa påsar, eller i en form som påminner om ett livsmedel,

7) *tjära* det råa, icke vattenhaltiga, nikotinfria rökdondensatet

8) *nikotin* nikotinhaltiga alkaloider samt med

9) *Ingrediens* varje ämne eller beståndsdel med undantag av tobakplantans blad och andra naturliga eller icke beredda delar av tobakplantan som används vid tillverkning eller beredning av en tobaksprodukt och som finns kvar i den slutliga produkten, om än i annan form inbegripet papper, filter, trycksvärta och klister.

3 kap.

Sammansättning och kvalitetskontroll

5 §

Genom förordning av statsrådet kan bestämmelser utfärdas om för hälsan farliga och menliga ämnen, som en tobaksprodukt inte får innehålla och som inte får uppstå när tobaksprodukten röks.

Beträffande andra än i 1 mom. avsedda, för hälsan farliga eller menliga ämnen, som en tobaksprodukt innehåller eller som uppstår vid rökning därav bestäms deras högsta tillåtna gränser genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet på sätt som verkställigheten av Europeiska gemenskapernas bestämmelser förutsätter.

6 §

Den som tillverkar eller importerar tobaksprodukter och rökdon svarar för undersökning av halterna av de i 5 § avsedda ämnena i tobaksprodukter som är avsedda för försäljning eller annan överlåtelse, för verifieringen av att märkningen på förpackningarna är korrekt och för kvalitetskontroll av produkterna och rökdonen.

Halterna av tjära, nikotin och kolmonoxid som uppstår vid rökning av en cigarett skall mätas och exaktheten av informationen om tjära och nikotin på förpackningarna skall verifieras innan produkten överläts till minutförsäljning. Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet utfärdas närmare bestämmelser om de metoder som skall tillämpas vid mätningen och verifieringen.

6 a §

Ett provningslaboratorium som utför eller verifierar sådana tester som avses i 6 § 2 mom. skall vara godkänt av och övervakas av Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral. Produkttillsynscentralen för en förteckning över godkända laboratorier.

Ansökan om godkännande av ett provningslaboratorium skall lämnas till social- och hälsovårdens produkttillsynscentral. Produkttillsynscentralen kan godkänna ett laboratorium, om laboratoriet bifogar ett intyg över att mätteknikcentralen har konstaterat att laboratoriet uppfyller de internationella kompetenskraven för provningslaboratorier och att de testmetoder som avses i 6 § 2 mom. hör till dess kompetensområde.

Endast en myndighet kan godkännas som provningslaboratorium. Ett provningslaboratorium som är verksamt i anslutning till importören eller tillverkaren av tobaksprodukten kan dock godkännas för att utföra testing eller verifiering av egna produkter.

Ett provningslaboratorium anses utan särskilt beslut vara godkänt, om provningslaboratoriet, importören eller tillverkaren av tobaksprodukten till produkttillsynscentralen lämnar ett intyg över att en myndighet i en annan medlemsstat har godkänt provningslaboratoriet och anger grunderna för godkännandet av laboratoriet och testmetoderna.

6 b §

Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral kan återkalla godkännandet av ett laboratorium

1) om mätteknikcentralen konstaterar att provningslaboratoriet inte uppfyller de kompetenskrav som ställs på laboratoriet eller testmetoderna,

2) om produkttillsynscentralen från en myndighet i en annan medlemsstat eller någon annan inrättning har fått en tillförlitlig utredning över att provningslaboratoriet eller testmetoderna inte uppfyller kraven för godkännande eller kompetens.

Provningslaboratoriet skall anmäla förändringar som gäller villkoren för godkännandet till Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral.

Närmare bestämmelser om provningslaboratorierna och godkännandet av dem, den ackreditering som är ett villkor för godkännandet, genomförandet av övervakningen samt de anmälningar som skall göras till produkttillsynscentralen och Europeiska kommissionen utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

6 c §

Den som tillverkar eller importerar en tobaksprodukt skall en gång om året lämna social- och hälsovårdens produkttillsynscentral

1) en förteckning med uppgifter om halterna av tjära, nikotin och kolmonoxid som uppstår vid rökning av cigaretter i cigaretter som säljs i näringsverksamheten och vilket provningslaboratorium som utfört testerna och verifieringen samt

2) en förteckning för varje märke och typ över alla ingredienser och kvantiteter av dessa som används vid tillverkningen av tobaksprodukterna.

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet utfärdas närmare bestämmelserna om innehållet i förteckningarna, den utredning om ingredienserna som skall fogas till förteckningarna, toxikologiska och andra uppgifter samt inlämnandet av förteckningarna till social- och hälsovårdens produkttillsynscentral och Europeiska kommissionen.

Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral sörjer för att konsumenterna informeras om de uppgifter som nämns i 1 och 2 mom.

7 §

Tobaksprodukter får i näringsverksamheten säljas eller på annat sätt överlätas endast i så-

dana minutförsäljningsförpackningar som avses i denna paragraf och i 7 a § 1 mom. Cigarrer kan även säljas separat och inte endast i minutförsäljningsförpackningar. Cigarrer som säljs separat skall vara försedda med behöriga anteckningar.

Den som tillverkar eller importerar tobaksprodukter skall innan de säljs eller på annat sätt överläts i näringsverksamheten förse minutförsäljningsförpackningarna för tobaksprodukter med texter på finska och svenska som innehåller

- 1) en varning för de men för hälsan som tobaken vållar,
- 2) uppgifter om halterna av tjära, nikotin och kolmonoxid, samt
- 3) uppgifter som behövs för identifikation och spårning av produkten.

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet kan föreskrivas om den i 1 mom. avsedda märkningens storlek, placering, text, bilder och andra uppgifter.

Angående de uppgifter på minutförsäljningsförpackningar för tobaksprodukter som hänför sig till påförande av accis gäller särskilda bestämmelser.

Bestämmelsen i 2 mom. om användningen av finska och svenska i märkningen gäller inte tobaksprodukter eller rökdon som exporteras, inte heller försäljning av tobaksprodukter eller rökdon för försäljning på fartyg eller luftfartyg i yrkesmässig internationell trafik eller försäljning av tobaksprodukter eller rökdon i en butik för skattefria varor på ett sådant fartyg eller en flygplats.

7 a §

Texter, namn, varumärken och figurativa märken eller andra märken som ger intrycket att en viss tobaksprodukt är mindre skadlig än andra får inte användas på tobaksprodukters förpackningar.

Vad som i 1 mom. bestäms om tobaksprodukters förpackningar, gäller också presentationen av produkterna på försäljningsplatser samt sådan varuinformation som avses i 8 § 3 mom.

11 §

Tobaksprodukter och rökdon får säljas genom tobaksautomater endast om försäljningen sker under övervakning. Tobaksautomaten

skall vara placerad så att användningen av den kan övervakas fortlöpande.

Placeringsplatsens ägare, innehavare, ansvariga föreståndare eller en arbetstagare som utsetts för denna uppgift ansvarar för placeringen av tobaksautomaten och övervakningen av användningen.

14 §

Den allmänna ledningen och styrningen av att denna lag och med stöd av den utfärdade bestämmelser iakttas omkommer på social- och hälsovårdsministeriet, och övervakningen och styrningen av övervakningen på social- och hälsovårdens produkttillsynscentral.

Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral övervarar att de i 5—9 § ingående bestämmelserna om sammansättning och kvalitetsövervakning samt försäljning och kvalitetsövervakning samt försäljning och reklam som gäller tobaksprodukten iakttas. Produkttillsynscentralen styr länsstyrelserna när det gäller att sköta de uppgifter som med stöd av denna lag ankommer på den. Mätteknikcentralen bistår i övervakningen av provningslaboratoriernas behörighet och testmetodernas behörighet, som ankommer på Produkttillsynscentralen. Mätteknikcentralen har i denna uppgift samma rättigheter som enligt 28 § ankommer på övervakningsmyndigheten.

Om inte något annat bestäms i denna lag övervakar arbetarskyddsmyndigheterna att bestämmelserna i 12 § 5 och 6 punkten och 13 § 3 mom. som gäller förbud mot och begränsning av tobaksrökning iakttas på arbetsplatserna, enligt vad om detta bestäms i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden (131/1973).

17 §

Kommunen skall på eget initiativ och på basis av gjorda anmälningar förrätta inspektioner av lagrings- och försäljningsplatser för tobaksprodukter samt övervaka försäljning av tobaksprodukter och rökdon, placeringen av tobaksautomater, egenkontrollen av försäljningen av tobaksprodukter och rökdon, reklam och annan säljfrämjande verksamhet som gäller tobaksprodukter, rökdon och to-

baksimitationer samt iakttagandet av rökningförbud och rökningrestriktioner inom sitt verksamhetsområde.

Om man i samband med inspektion eller på annat sätt upptäcker sådan verksamhet som strider mot bestämmelser eller föreskrifter, skall kommunen förbjuda verksamhet som strider mot bestämmelserna eller föreskrifterna samt sätta en tidsfrist, inom vilken en sådan verksamhet skall upphöra.

Har rättelse inte skett inom utsatt tid eller har det förfarande som strider mot bestämmelserna och som nämns i anvisningarna fortsatt eller upprepats efter den utsatta tiden, skall kommunen anmäla detta

1) till allmänna åklagaren, om det är fråga om ett förfarande som strider mot 10 eller 11 §, 12 § 1—4 punkten eller 13 § 1, 2 eller 5 mom., samt

2) till Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral, om det är fråga om försäljning eller annan överlåtelse i näringsverksamhet av tobaksprodukter eller rökdon som strider mot 5—7 a § 1 mom. eller annat förfarande som strider mot dessa bestämmelser eller om det är fråga om reklam eller säljfrämjande verksamhet som är förbjuden enligt 7 a § 2 mom. eller 8 eller 9 §.

18 §

Om reklam görs för tobaksprodukter, tobaksimitationer eller rökdon eller om deras försäljning annars främjas på ett sätt som strider mot 7 a § eller 8 eller 9 §, kan Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral meddela förbud mot den som beställt eller utfört reklamen eller den säljfrämjande åtgärden samt anställda hos dem att fortsätta eller upprepa förfarandet som strider mot bestämmelserna.

Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral kan förbjuda den som tillverkar eller importerar en tobaksprodukt eller någon annan näringsidkare att i näringsverksamheten sälja eller på annat sätt överlåta produkten

1) om tobaksprodukten eller dess minutförsäljningsförpackning strider mot bestämmelserna i 5 § eller 7 § 1—3 mom. eller 7 a 1 mom.,

2) om halterna av tjära, nikotin och kolmonoxid i cigaretter inte har undersökts på det sätt som förutsätts i 6 § 2 mom. eller i ett la-

boratorium som godkänts i enlighet med 6 a § eller om den i 6 b § 2 mom. eller 6 c § 1 och 2 mom. föreskrivna anmälan om dessa halter inte lämnats,

3) om produkttillsynscentralen konstaterar att halterna av ämnen som är skadliga för hälsan i tobaksprodukter avviker från vad tillverkaren eller importören har meddelat eller om märkningen av förpackningarna inte motsvarar halterna av skadliga ämnen i tobaksprodukterna, eller

4) för kontroll av de uppgifter som i enlighet med 6, 6 a och 6 b § har lämnats till produkttillsynscentralen.

Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral kan förplikta en tillverkare eller importör som avses i 2 mom. att inom den tid som centralen bestämmer dra bort tobaksprodukten eller rökdonet från marknaden.

20 §

Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral kan när den fattar beslut om ett förbud enligt 18 § 1—2 mom. och 19 § eller om en i 18 § 3 mom. avsedd bortdragning från marknaden förplikta den som förbudet eller föreskriften gäller att inom utsatt tid och på det sätt som produkttillsynscentralen bestämmer vidta en rättelseåtgärd, om detta skall anses nödvändigt på grund av de uppenbara olägenheter som det mot bestämmelserna stridande förfarandet orsakar.

21 §

Ändring får inte genom besvär sökas i ett beslut om förbud eller ett förordnande om temporärt förbud som Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral meddelat på grund av reklam eller annan säljfrämjande verksamhet i strid med 7 a § 2 mom. eller 8 eller 9 § eller på grund av att en tobaksprodukts minutförsäljningsförpackning strider mot 7 § 1—3 mom. eller 7 a § 1 mom. eller i ett vitesföreläggande eller hot om tvångsutförande.

Förvaltningsdomstolen dömer ut vite som Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral eller kommunen förelagt den som handlat i strid med 5—6 c § samt kommunen den som handlat i strid med 10, 11 eller 12 § eller

13 § 1, 2 eller 5 mom. och fattar beslut om verkställighet av hot om tvångsutförande, på ansökan av den som förelagt vitet eller hotet om tvångsutförande.

8 kap.

Kostnader och avgifter

25 §

Den som tillverkar eller importerar tobaksprodukter svarar för kostnaderna för undersökning av sådana ämnen i tobaksprodukter som vållar fara och men för hälsan samt för kvalitetskontroll av dessa ämnen.

Den som tillverkar eller importerar tobaksprodukter svarar även för kostnaderna för en i 18 § 3 mom. avsedd bortdragning av en tobaksprodukt från marknaden.

Avgifter för prestationer enligt denna lag som statliga myndigheter tar ut bestäms enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Avgifter och kostnader enligt denna lag kan drivas in utan dom eller beslut på det sätt som bestäms i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/1961).

28 §

En myndighet som avses i 14 § har för övervakningen av att denna lag samt de bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas rätt att

1) få tillträde till och inspektera utrymmena och verksamheten på de platser där tobaksprodukter och rökdon tillverkas, förpackas, lagras och säljs samt de handlingar som behövs för övervakningen,

samt provningslaboratoriernas utrymmen och verksamhet

2) av tillverkaren, importören och försäljaren av produkten i fråga avgiftsfritt ta och erhålla prov för undersökningar av tobak, tobakssurrogat, tobaksprodukter och rökdon, samt

3) till sitt förfogande kostnadsfritt få behövliga uppgifter, utredningar, handlingar och annat material.

Rätten att få information gäller också sådana uppgifter om privat affärs- eller yrkeshemlighet som behövs för tillsynen.

Utän hinder av bestämmelserna om sekretess i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) kan sådana uppgifter om affärs- eller yrkeshemlighet som erhållits vid övervakningen av att denna lag iakttas eller vid utförande av uppgifter i anslutning till övervakningen lämnas ut till

1) statliga och kommunala myndigheter för utförande av uppgifter som avses i denna lag,

2) åklagar-, polis- och tullmyndigheter för utredande av brott, samt

3) utländska organ och inspektörer som förutsätts i Europeiska gemenskapens lagstiftning eller något annat internationellt avtal som är bindande för Finland, i de fall då ifrågavarande lagstiftning eller avtalet förutsätter detta.

Lämnas i 1 mom. 2 och 3 punkten avsedda prov, uppgifter, utredningar, handlingar och annat material inte inom utsatt tid, kan den myndighet som avses i 14 § förplikta vederbörande att vid vite lämna dem. Vitet döms ut av en förvaltningsdomstol på yrkande av den myndighet som avses i 14 §.

31 §

Den som gör reklam för tobak, tobaksprodukter, tobaksimitationer eller rökdon eller på annat sätt främjar försäljningen av dessa eller annars handlar i strid med 7 a § 2 mom. eller 8 eller 9 §, skall för *förseelse vid marknadsföring av tobak* dömas till böter.

Den som gör reklam för tobak, tobaksprodukter eller rökdon eller på annat sätt främjar försäljningen av dessa eller annars handlar i strid med 7 a § 2 mom. eller 8 eller 9 § så att förfarandet också som helhet bedömt skall anses vara grovt på grund av det sätt på vilket det genomförts, målgruppens ålder eller storlek eller den ekonomiska nytta som förfarandet medfört, skall för *brott vid marknadsföring av tobak* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Den som i strid med 10 a § i näringsverksamhet säljer eller på annat sätt överlåter tobak som är avsedd för användning i munnen eller i strid med ett av Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral eller kommunen utfärdat förbud fortfarande säljer eller på annat sätt i näringsverksamhet överlåter tobaksprodukter eller rökdon som inte testats i ett godkänt provningslaboratorium i enlighet

med 6 a § eller om vilka inte lämnats uppgifter som avses i 6 c § eller vars märkningar på försäljningsförpackningarna inte är i enlighet med 7 § 1-3 mom. eller 7 a § 1 mom., skall för försäljning av produkter som strider mot tobakslagen dömas till böter.

Denna lag träder i kraft den 200 .

Utän hinder av bestämmelserna i 6, 7 och 7 a § 1 mom. får cigaretter som finns när denna lag träder i kraft säljas eller på annat sätt överlåtas i näringsverksamheten fram till den 30 september 2003 och andra tobaksprodukter än cigaretter fram till den 30 september 2004, även om de inte motsvarar bestämmelserna i denna lag, om de motsvarar de be-

stämmelser och föreskrifter som gällde när denna lag trädde i kraft.

Bestämmelsen om att förse minutförsäljningsförpackningarna med uppgifter om halten av kolmonoxid som avses i 7 § 2 mom. i denna lag tillämpas från den 30 september 2003.

De högsta halter som avses ovan i 5 § tillämpas från och med den 1 januari 2004. På cigaretter som tillverkas i Europeiska gemenskapen och som exporteras från gemenskapen tillämpas de dock från och med den 1 januari 2007.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 28 mars 2002

Republikens President

TARJA HALONEN

Minister *Osmo Soininvaara*

Lag

om ändring av lagen om åtgärder för inskränkande av tobaksrökning

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 13 augusti 1976 om åtgärder för inskränkande av tobaksrökning (693/1976) 2 § 3, 3 a, 7 och 8 punkten, 5—7 och 11 §, 14 § 1, 2 och 5 mom., 17 och 18 §, 20 § 1 mom., 21 § 1 och 5 mom., rubriken för 8 kap., 25 och 28 § samt 31 § 1—3 mom.,

av dessa lagrum 2 § 3, 7 och 8 punkten och 25 § sådana de lyder i lag 953/1992, 2 § 3 a punkten och 31 § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 765/1994, 5 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 487/1999, 6 § sådan den lyder i nämnda lagar 953/1992 och 487/1999, 7 §, 14 § 1, 2 och 5 mom., 17 §, 20 § 1 mom., och 28 § och 31 § 3 mom. sådana de lyder i nämnda lag 487/1999, 18 § sådan den lyder i lag 1148/1994 och 21 § 1 och 5 mom. sådana de lyder i lag 1541/2001, samt

fogas till 2 §, sådan den lyder i nämnda lagar 953/1992, 765/1994 och 487/1999, en ny 9 punkt samt till lagen nya 6 a, 6 b, 6 c och 7 a § som följer:

Gällande lydelse

2 §

I denna lag avses med

3) *tobaksprodukt* sådan produkt som är helt eller delvis tillverkad av tobak och är avsedd att rökas, sniffas, sugas på eller tuggas,

3 a) *tobak som är avsedd för oralt bruk* en produkt som är helt eller delvis tillverkad av tobak och som är i pulverform eller i annan form av delar av ämnet eller är en kombination av dessa former, med undantag för en produkt som är avsedd att rökas eller tuggas;

7) *tjära* det råa, icke vattenhaltiga, nikotinfria rökdondensatet samt med

8) *nikotin* nikontinhaltiga alkaloider.

Föreslagen lydelse

2 §

I denna lag avses med

3) *tobaksprodukter* produkter som helt eller delvis är tillverkade av tobak, genetiskt modifierad eller ej, och som är avsedda att rökas, snusas, sugas på eller tuggas,

3 a) *tobak för användning i munnen* alla produkter för användning i munnen, utom sådana som är avsedda att rökas eller tuggas, och som helt eller delvis är framställda av tobak i pulver- eller partikelform eller i någon kombination av dessa former, särskilt i portionspåsar eller porösa påsar, eller i en form som påminner om ett livsmedel,

7) *tjära* det råa, icke vattenhaltiga, nikotinfria rökdondensatet

8) *nikotin* nikontinhaltiga alkaloider samt med

9) *ingrediens* varje ämne eller beståndsdel med undantag av tobaksplantans blad och andra naturliga eller icke beredda delar av tobaksplantan som används vid tillverkning eller beredning av en tobaksprodukt och som finns kvar i den slutliga pro-

dukten, om än i annan form inbegripet papper, filter, trycksvärta och klister.

3 kap.

Sammansättning och kvalitetskontroll

5 §

Statsrådet kan utfärda bestämmelser om för hälsan farliga och menliga ämnen, som tobaksprodukt icke får innehålla och som icke får uppstå när tobaksprodukt rökes.

Beträffande andra än i 1 mom. avsedda, för hälsan farliga och menliga ämnen, som tobaksprodukt innehåller eller som uppstår vid rökning därav, bestämmes deras högsta tillåtna gränser av statsrådet.

Statsrådet kan bestämma, att även i fråga om rökdon i tillämpliga delar skall iakttagas vad om tobaksprodukt i 1 och 2 mom. är stadgat.

6 §

Den som tillverkar eller importerar tobaksprodukter och rökdon svarar för undersökning av halterna av de i 5 § avsedda för hälsan farliga och menliga ämnena i tobaksprodukter som är avsedda för försäljning eller annan överlåtelse i näringsverksamhet och för kvalitetskontroll av produkterna och rökdonen.

Den mängd tjära och nikotin som uppstår vid rökning av en cigarett skall innan produkten överläts för minutförsäljning ha undersökts i ett laboratorium som har konstaterats vara behörigt.

Den som tillverkar eller importerar cigaretter skall en gång om året lämna social- och hälsovårdens produkttillsynscentral uppgifter om tjär- och nikotinhaltarna i cigaretter som säljs i näringsverksamheten

Vederbörande ministerium meddelar närmare bestämmelser om den anmälan som nämns i 3 mom. och om de metoder som skall tillämpas när cigaretternas tjär- och nikotinmängder mäts.

5 §

Genom förordning av statsrådet kan bestämmelser utfärdas om för hälsan farliga och menliga ämnen, som en tobaksprodukt inte får innehålla och som inte får uppstå när tobaksprodukten röks.

Beträffande andra än i 1 mom. avsedda, för hälsan farliga eller menliga ämnen, som en tobaksprodukt innehåller eller som uppstår vid rökning därav *bestäms* deras högsta tillåtna gränser *genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.*

6 §

Den som tillverkar eller importerar tobaksprodukter och rökdon svarar för undersökning av halterna av de i 5 § avsedda ämnena i tobaksprodukter som är avsedda för försäljning eller annan överlåtelse, *för verifieringen av att märkningen på förpackningarna är korrekt* och för kvalitetskontroll av produkterna och rökdonen.

Halterna av tjära, nikotin och kolmonoxid som uppstår vid rökning av en cigarett skall mätas och exaktheten av informationen om tjära och nikotin på förpackningarna skall verifieras innan produkten överläts till minutförsäljning. Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet utfärdas närmare bestämmelser om de metoder som skall tillämpas vid mätningen och verifieringen.

6 a §

Ett provningslaboratorium som utför eller verifierar sådana tester som avses i 6 § 2 mom. skall vara godkänt av och övervakas av Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral. Produkttillsynscentralen för en förteckning över godkända laboratorier.

Ansökan om godkännande av ett provningslaboratorium skall lämnas till social- och hälsovårdens produkttillsynscentral. Produkttillsynscentralen kan godkänna ett laboratorium, om laboratoriet bifogar ett intyg över att mätteknikcentralen har konstaterat att laboratoriet uppfyller de internationella kompetenskraven för provningslaboratorier och att de testmetoder som avses i 6 § 2 mom. hör till dess kompetensområde.

Endast en myndighet kan godkännas som provningslaboratorium. Ett provningslaboratorium som är verksamt i anslutning till importören eller tillverkaren av tobaksprodukten kan dock godkännas för att utföra testing eller verifiering av egna produkter.

Ett provningslaboratorium anses utan särskilt beslut vara godkänt, om provningslaboratoriet, importören eller tillverkaren av tobaksprodukten till produkttillsynscentralen lämnar ett intyg över att en myndighet i en annan medlemsstat har godkänt provningslaboratoriet och anger grunderna för godkännandet av laboratoriet och testmetoderna.

6 b §

Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral kan återkalla godkännandet av ett laboratorium

1) om mätteknikcentralen konstaterar att provningslaboratoriet inte uppfyller de kompetenskrav som ställs på laboratoriet eller testmetoderna,

2) om produkttillsynscentralen från en myndighet i en annan medlemsstat eller någon annan inrättning har fått en tillförlitlig utredning över att provningslaboratoriet eller testmetoderna inte uppfyller kraven för godkännande eller kompetens.

Provningslaboratoriet skall anmäla förändringar som gäller villkoren för godkän-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

andet till social- och hälsovårdens produkttillsynscentral.

Närmare bestämmelser om provningslaboratorierna och godkännandet av dem, den ackreditering som är ett villkor för godkännandet, genomförandet av övervakningen samt de anmälningar som skall göras till produkttillsynscentralen och Europeiska kommissionen utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

6 c §

Den som tillverkar eller importerar en tobaksprodukt skall en gång om året lämna social- och hälsovårdens produkttillsynscentral

1) en förteckning med uppgifter om halterna av tjära, nikotin och kolmonoxid i cigarettor som säljs i näringsverksamheten och vilket provningslaboratorium som utfört testerna och verifieringen samt

2) en förteckning för varje märke och typ över alla ingredienser och kvantiteter av dessa som används vid tillverkningen av tobaksprodukterna

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet utfärdas närmare bestämmelserna om innehållet i förteckningarna, den utredning om ingredienserna som skall fogas till förteckningarna, toxikologiska och andra uppgifter samt inlämnandet av förteckningarna till Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral och Europeiska kommissionen.

Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral sörjer för att konsumenterna informeras om de uppgifter som nämns i 1 och 2 mom.

7 §

Den som tillverkar eller importerar en tobaksprodukt skall innan tobaksprodukten säljs eller på annat sätt överläts i näringsverksamheten förse minutförsäljningsförpackningen för tobaksprodukter med en varning för de men för hälsan som tobaken vållar samt med uppgift om de tjär- och nikotinmängder som uppstår vid rökning av

7 §

Tobaksprodukter får i näringsverksamheten säljas eller på annat sätt överlätas endast i sådana minutförsäljningsförpackningar som avses i denna paragraf och i 7 a § 1 mom. Cigarrer kan även säljas separat och inte endast i minutförsäljningsförpackningar. Cigarrer som säljs separat skall vara försedda med behöriga anteckningar.

en cigarett, så som närmare bestäms genom förordning.

Vederbörande ministerium kan meddela närmare bestämmelser om de i 1 mom. avsedda påskriftema på minutförsäljningsförpackningar.

Angående de uppgifter på en tobaksprodukts minutförsäljningsförpackning som hänför sig till påförande av accis gäller särskilda bestämmelser.

Genom förordning kan bestämmas att även vid försäljning eller annan överlåtelse av rökdon i tillämpliga delar skall iakttagas vad som ovan i denna paragraf bestäms om tobaksprodukter.

Bestämmelserna i denna paragraf samt i 5 och 6 § gäller inte tobaksprodukter eller rökdon som exporteras, inte heller försäljning av tobaksprodukter eller rökdon för försäljning på fartyg eller luftfartyg i internationell trafik eller försäljning av tobaksprodukter eller rökdon i en butik för skattefria varor på ett sådant fartyg eller en flygplats.

11 §

Tobaksprodukt får icke säljas från automatisk försäljningsapparat annorstädes än i

Den som tillverkar eller importerar tobaksprodukter skall innan de säljs eller på annat sätt överläts i näringsverksamheten förse minutförsäljningsförpackningarna för tobaksprodukter med texter på finska och svenska som innehåller

1) en varning för de men för hälsan som tobaken vållar,

2) uppgifter om halterna av tjära, nikotin och kolmonoxid, samt

3) uppgifter som behövs för identifikation och spårning av produkten.

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet kan föreskrivas om den i 1 mom. avsedda märkningens storlek, placering, text, bilder och andra uppgifter.

Angående de uppgifter på minutförsäljningsförpackningar för tobaksprodukter som hänför sig till påförande av accis gäller särskilda bestämmelser.

Bestämmelsen i 2 mom. om användningen av finska och svenska i märkningen gäller inte tobaksprodukter eller rökdon som exporteras, inte heller försäljning av tobaksprodukter eller rökdon för försäljning på fartyg eller luftfartyg i yrkesmässig internationell trafik eller försäljning av tobaksprodukter eller rökdon i en butik för skattefria varor på ett sådant fartyg eller en flygplats.

7 a §

Texter, namn, varumärken och figurativa märken eller andra märken som ger intrycket att en viss tobaksprodukt är mindre skadlig än andra får inte användas på tobaksprodukters förpackningar.

Vad som i 1 mom. bestäms om tobaksprodukters förpackningar, gäller också presentationen av produkterna på försäljningsplatser samt sådan varuinformation som avses i 8 § 3 mom.

11 §

Tobaksprodukter och rökdon får säljas genom tobaksautomater endast om försälj-

Gällande lydelse

förplagnadsrörelse, som beviljats utskänkingsrättigheter, eller vid annat försäljningsställe, där försäljningen från apparat sker under övervakning.

14 §

Den allmänna ledningen och styrningen av att denna lag och med stöd av den utfärdade bestämmelser iakttas ankommer på vederbörande ministerium och övervakningen på social- och hälsovårdens produkttillsynscentral.

Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral övervarar att de i 5—9 § ingående bestämmelserna om sammansättning och kvalitetsövervakning samt försäljning och kvalitetsövervakning samt försäljning och reklam som gäller tobaksprodukten iaktas. Produkttillsynscentralen styr länsstyrelserna när det gäller att sköta de uppgifter som med stöd av denna lag ankommer på den.

Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral övervarar att de i 5—9 § ingående bestämmelserna om sammansättning och kvalitetsövervakning samt försäljning och kvalitetsövervakning samt försäljning och reklam som gäller tobaksprodukten iaktas. Produkttillsynscentralen styr länsstyrelserna när det gäller att sköta de uppgifter som med stöd av denna lag ankommer på den.

Om inte något annat bestäms i denna lag övervakar arbetarskyddsmyndigheterna att bestämmelserna i 12 § 5 punkten och 13 § 3 mom. som gäller förbud mot och begränsning av tobaksrökning iakttas på arbetsplatserna, enligt vad om detta bestäms i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden (131/1973).

Föreslagen lydelse

ningen sker under övervakning. Tobaksautomaten skall vara placerad så att användningen av den kan övervakas fortlöpande.

Placeringsplatsens ägare, innehavare, ansvariga föreståndare eller en arbetstagarare som utsetts för denna uppgift ansvarar för placeringen av tobaksautomaten och övervakningen av användningen.

14 §

Den allmänna ledningen och styrningen av att denna lag och med stöd av den utfärdade bestämmelser iakttas omkommer på social- och hälsovårdsministeriet, och övervakningen, och styrningen av övervakningen på Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral.

Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral övervarar att de i 5—9 § ingående bestämmelserna om sammansättning och kvalitetsövervakning samt försäljning och reklam som gäller tobaksprodukten iaktas. Produkttillsynscentralen styr länsstyrelserna när det gäller att sköta de uppgifter som med stöd av denna lag ankommer på den. Mätteknikcentralen bistår i övervakningen av provningslaboratoriernas behörighet och testmetodernas behörighet, som ankommer på Produkttillsynscentralen. Mätteknikcentralen har i denna uppgift samma rättigheter som enligt 28 § ankommer på övervakningsmyndigheten.

Om inte något annat bestäms i denna lag övervakar arbetarskyddsmyndigheterna att bestämmelserna i 12 § 5 och 6 punkten och 13 § 3 mom. som gäller förbud mot och begränsning av tobaksrökning iakttas på arbetsplatserna, enligt vad om detta bestäms i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden (131/1973).

Om inte något annat bestäms i denna lag övervakar arbetarskyddsmyndigheterna att bestämmelserna i 12 § 5 och 6 punkten och 13 § 3 mom. som gäller förbud mot och begränsning av tobaksrökning iakttas på arbetsplatserna, enligt vad om detta bestäms i

lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden (131/1973).

17 §

Kommunen skall på eget initiativ eller på basis av gjorda anmälningar förrätta inspektioner av lagrings- och försäljningsplatser för tobaksprodukter samt övervaka försäljning av tobaksprodukter och rökdon, egenkontrollen av försäljningen, reklam och annan säljfrämjande verksamhet som gäller tobaksprodukter, rökdon och tobaksimitationer samt iakttagandet av rönkningsförbud och rönkningsrestriktioner inom sitt verksamhetsområde.

Om man i samband med inspektion eller på annat sätt upptäcker sådan verksamhet som strider mot bestämmelser eller föreskrifter, skall kommunen förbjuda verksamhet som strider mot bestämmelserna eller föreskrifterna samt sätta en tidsfrist, inom vilken en sådan verksamhet skall upphöra.

Har rättelse inte skett inom utsatt tid eller har det förfarande som strider mot bestämmelserna och som nämns i anvisningarna fortsatts eller upprepats efter den utsatta tiden, skall kommunen anmäla detta

1) till allmänna åklagaren, om det är fråga om ett förfarande som strider mot 10 eller 11 §, 12 § 1—4 punkten eller 13 § 1 eller 2 mom., samt

2) till social- och hälsovårdens produkttillsynscentral, om det är fråga om försäljning eller annan överlåtelse i näringsverksamhet av tobaksprodukter eller rökdon som strider mot 5-7 § eller annat förfarande som strider mot dessa bestämmelser eller om det är fråga om reklam eller säljfrämjande verksamhet som är förbjuden enligt 8 och 9 §.

18 §

Om reklam görs för tobaksprodukter, tobaksimitationer eller rökdon eller om deras försäljning annars främjas på ett sätt som strider mot 8 eller 9 §§, kan social- och

17 §

Kommunen skall på eget initiativ och på basis av gjorda anmälningar förrätta inspektioner av lagrings- och försäljningsplatser för tobaksprodukter samt övervaka försäljning av tobaksprodukter och rökdon, *placeringen av tobaksautomater, egenkontrollen av försäljningen av tobaksprodukter och rökdon*, reklam och annan säljfrämjande verksamhet som gäller tobaksprodukter, rökdon och tobaksimitationer samt iakttagandet av rönkningsförbud och rönkningsrestriktioner inom sitt verksamhetsområde.

Om man i samband med inspektion eller på annat sätt upptäcker sådan verksamhet som strider mot bestämmelser eller föreskrifter, skall kommunen förbjuda verksamhet som strider mot bestämmelserna eller föreskrifterna samt sätta en tidsfrist, inom vilken en sådan verksamhet skall upphöra.

Har rättelse inte skett inom utsatt tid eller har det förfarande som strider mot bestämmelserna och som nämns i anvisningarna fortsatts eller upprepats efter den utsatta tiden, skall kommunen anmäla detta

1) till allmänna åklagaren, om det är fråga om ett förfarande som strider mot 10 eller 11 §, 12 § 1—4 punkten eller 13 § 1, 2 eller 5 mom., samt

2) till Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral, om det är fråga om försäljning eller annan överlåtelse i näringsverksamhet av tobaksprodukter eller rökdon som strider mot 5—7 a § 1 mom. eller annat förfarande som strider mot dessa bestämmelser eller om det är fråga om reklam eller säljfrämjande verksamhet som är förbjuden enligt 7 a § 2 mom. eller 8 eller 9 §.

18 §

Om reklam görs för tobaksprodukter, tobaksimitationer eller rökdon eller om deras försäljning annars främjas på ett sätt som strider mot 7 a § 2 mom. eller 8 eller 9 §,

Gällande lydelse

hälsovårdens produkttillsynscentral meddela förbud mot den som beställt eller utfört reklamen eller den säljfrämjande åtgärden samt anställda hos dem att fortsätta eller upprepa det mot stadgandena stridande förfarandet.

Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral kan meddela tillverkaren och importören av tobaksprodukter eller rökdon eller andra näringsidkare förbud att sälja eller på annat sätt i näringsverksamhet överlåta en produkt, om produkten eller dess minutförsäljningsförpackning strider mot 5 § eller 7 § 1 och 2 mom., eller om tjär- och nikotinalterna i cigaretter inte undersökts så som 6 § 2 mom. förutsätter, eller om uppgifter om dessa halter inte lämnats enligt 6 § 3 mom.

Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral kan förplikta tillverkare eller importör som avses i 2 mom. att inom den tid som ministeriet bestämmer dra bort tobaksprodukten eller rökdonet från marknaden.

20 §

Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral kan när den fattar beslut om ett förbud enligt 18 § 1 och 2 mom. samt 19 § förplikta den som förbudet gäller att inom utsatt tid och på det sätt som produkttillsynscentralen bestämmer vidta en rättelseåtgärd, om detta skall anses nödvändigt på grund av de uppenbara olägenheter som det mot bestämmelserna stridande förfarandet orsakar.

Föreslagen lydelse

kan Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral meddela förbud mot den som beställt eller utfört reklamen eller den säljfrämjande åtgärden samt anställda hos dem att fortsätta eller upprepa förfarandet som strider mot bestämmelserna.

Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral kan förbjuda den som tillverkar eller importerar en tobaksprodukt eller någon annan näringsidkare att i näringsverksamheten sälja eller på annat sätt överlåta produkten

1) om tobaksprodukten eller dess minutförsäljningsförpackning strider mot bestämmelserna i 5 § eller 7 § 1—3 mom. eller 7 a § 1 mom.,

2) om halterna av tjära, nikotin och kolmonoxid i cigaretter inte har undersökts på det sätt som förutsätts i 6 § 2 mom. eller i ett laboratorium som godkänts i enlighet med 6 a § eller om den i 6 b § 2 mom. eller i 6 c § 1 och 2 mom. föreskrivna anmälan om dessa halter inte lämnats,

3) om produkttillsynscentralen konstaterar att halterna av ämnen som är skadliga för hälsan i tobaksprodukter avviker från vad tillverkaren eller importören har meddelat eller märkningen av förpackningarna inte motsvarar halterna av skadliga ämnen i tobaksprodukterna, eller

4) för kontroll av de uppgifter som i enlighet med 6—6 c § har lämnats till produkttillsynscentralen.

Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral kan förplikta en tillverkare eller importör som avses i 2 mom. att inom den tid som centralen bestämmer dra bort tobaksprodukten eller rökdonet från marknaden.

20 §

Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral kan när den fattar beslut om ett förbud enligt 18 § 1 och 2 mom. och 19 § eller om en i 18 § 3 mom. avsedd bortdragning från marknaden förplikta den som förbudet eller föreskriften gäller att inom utsatt tid och på det sätt som produkttillsynscentralen bestämmer vidta en rättelseåtgärd, om detta skall anses nödvändigt på grund av de uppenbara olägenheter som det mot bestämmelserna stridande förfarandet orsakar.

21 §

Ändring får inte genom besvär sökas i ett beslut om förbud eller ett förordnande om temporärt förbud som social- och hälsovårdens produkttillsynscentral har meddelat på grund av reklam eller annan säljfrämjande verksamhet i strid med 8 eller 9 § eller på grund av att en tobaksprodukts minutförsäljningsförpackning strider mot 7 § 1 eller 2 mom. eller ett vitesföreläggande eller hot om tvångsutförande.

Förvaltningsdomstolen dömer ut vite som social- och hälsovårdens produkttillsynscentral har förelagt den som handlat i strid med 5 eller 6 § samt kommunen förelagt den som handlat i strid med 10, 11 eller 12 § eller 13 § I mom. och fattar beslut om verkställighet av hot om tvångsutförande, på ansökan av den som har förelagt vitet eller hotet om tvångsutförande.

8 kap.

Kostnader

25 §

Den som tillverkar eller importerar tobaksprodukter svarar för kostnaderna för undersökning av sådana ämnen i tobaksprodukter som vållar fara och men för hälsan samt för kvalitetskontroll av dessa ämnen.

Den som tillverkar eller importerar tobaksprodukter svarar även för kostnaderna för en i 19 § 3 mom. avsedd bortdragning av en tobaksprodukt från marknaden.

21 §

Ändring får inte genom besvär sökas i ett beslut om förbud eller ett förordnande om temporärt förbud som Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral meddelat på grund av reklam eller annan säljfrämjande verksamhet i strid med 7 a § 2 mom. eller 8 eller 9 § eller på grund av att en tobaksprodukts minutförsäljningsförpackning strider mot 7 § 1—3 mom. eller 7 a § 1 mom. eller i ett vitesföreläggande eller hot om tvångsutförande.

Förvaltningsdomstolen dömer ut vite som Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral eller kommunen förelagt den som handlat i strid med 5—6 c § samt kommunen den som handlat i strid med 10, 11 och 12 § eller 13 § 1, 2 eller 5 mom. och fattar beslut om verkställighet av hot om tvångsutförande, på ansökan av den som förelagt vitet eller hotet om tvångsutförande.

8 kap.

Kostnader och avgifter

25 §

Den som tillverkar eller importerar tobaksprodukter svarar för kostnaderna för undersökning av sådana ämnen i tobaksprodukter som vållar fara och men för hälsan samt för kvalitetskontroll av dessa ämnen.

Den som tillverkar eller importerar tobaksprodukter svarar även för kostnaderna för en i 18 § 3 mom. avsedd bortdragning av en tobaksprodukt från marknaden.

Avgifter för prestationer enligt denna lag som statliga myndigheter tar ut bestäms enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Avgifter och kostnader enligt denna lag kan drivas in utan dom eller beslut på det sätt som bestäms i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utökningsväg (367/1961).

Gällande lydelse

28 §

En myndighet som avses i 14 § har för övervakningen av att denna lag samt de bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas rätt att

1) få tillträde till och inspektera utrymna och verksamheten på de platser där tobaksprodukter och rökdon tillverkas, förpackas, lagras och säljs och de handlingar som behövs för övervakningen,

2) av tillverkaren, importören och försäljaren av produkten i fråga avgiftsfritt ta och erhålla prov för undersökningar av tobak, tobakssurrogat, tobaksprodukter och rökdon, samt

3) till sitt förfogande kostnadsfritt få behövliga uppgifter, utredningar, handlingar och annat material.

Lämnas i 1 mom. 2 och 3 punkten avsedda prov, uppgifter, utredningar, handlingar och annat material inte inom utsatt tid, kan den myndighet som avses i 14 § förplikta vederbörande att vid vite lämna dem.

Vitet utdöms av allmän domstol på yrkande av den myndighet som avses i 14 §.

31 §

Den som gör reklam för tobak, tobaksprodukter, tobaksimitationer eller rökdon

Föreslagen lydelse

28 §

En myndighet som avses i 14 § har för övervakningen av att denna lag samt de bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas rätt att

1) få tillträde till och inspektera utrymna och verksamheten på de platser där tobaksprodukter och rökdon tillverkas, förpackas, lagras och säljs samt de handlingar som behövs för övervakningen,

2) av tillverkaren, importören och försäljaren av produkten i fråga avgiftsfritt ta och erhålla prov för undersökningar av tobak, tobakssurrogat, tobaksprodukter och rökdon, samt

3) till sitt förfogande kostnadsfritt få behövliga uppgifter, utredningar, handlingar och annat material.

Rätten att få information gäller också sådana uppgifter om privat affärs- eller yrkeshemlighet som behövs för tillsynen.

Utan hinder av bestämmelserna om sekretess i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) kan sådana uppgifter om affärs- eller yrkeshemlighet som erhållits vid övervakningen av att denna lag iakttas eller vid utförande av uppgifter i anslutning till övervakningen lämnas ut till

1) statliga och kommunala myndigheter för utförande av uppgifter som avses i denna lag,

2) åklagar-, polis- och tullmyndigheter för utredande av brott, samt

3) utländska organ och inspektörer som förutsätts i Europeiska gemenskapens lagstiftning eller något annat internationellt avtal som är bindande för Finland, i de fall då ifrågavarande lagstiftning eller avtalet förutsätter detta.

Lämnas i 1 mom. 2 och 3 punkten avsedda prov, uppgifter, utredningar, handlingar och annat material inte inom utsatt tid, kan den myndighet som avses i 14 § förplikta vederbörande att vid vite lämna dem. Vitet döms ut av en förvaltningsdomstol på yrkande av den myndighet som avses i 14 §.

31 §

Den som gör reklam för tobak, tobaksprodukter, tobaksimitationer eller rökdon

eller på annat sätt främjar försäljningen av dessa eller annars handlar i strid med 8 och 9 §§, skall för *förseelse vid marknadsföring av tobak* dömas till böter.

Den som gör reklam för tobak, tobaksprodukter eller rökdon eller på annat sätt främjar försäljningen av dessa eller annars handlar i strid med 8 och 9 §§ så att förfarandet också som helhet bedömt skall anses vara grovt på grund av det sätt på vilket det genomförts, målgruppens ålder eller storlek eller den ekonomiska nytta som förfarandet medfört, skall för *brott vid marknadsföring av tobak* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Den som i strid med 10 a § i näringsverksamhet säljer eller på annat sätt överlåter tobak som är avsedd för oralt bruk eller i strid med det förbud som social- och hälsovårdens produkttillsynscentral eller kommunen utfärdat fortfarande säljer eller på annat sätt i näringsverksamhet överlåter tobaksprodukter eller rökdon i strid med bestämmelserna i 6 § 2 eller 3 mom. eller 7 § 1 eller 2 mom. skall för *försäljning av produkter som strider mot tobakslagen* dömas till böter.

eller på annat sätt främjar försäljningen av dessa eller annars handlar i strid med 7 a § 2 mom. eller 8 eller 9 §, skall för *förseelse vid marknadsföring av tobak* dömas till böter.

Den som gör reklam för tobak, tobaksprodukter eller rökdon eller på annat sätt främjar försäljningen av dessa eller annars handlar i strid med 7 a § 2 mom. eller 8 eller 9 § så att förfarandet också som helhet bedömt skall anses vara grovt på grund av det sätt på vilket det genomförts, målgruppens ålder eller storlek eller den ekonomiska nytta som förfarandet medfört, skall för *brott vid marknadsföring av tobak* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Den som i strid med 10 a § i näringsverksamhet säljer eller på annat sätt överlåter tobak som är avsedd för användning i munnen eller i strid med Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral eller kommunen utfärdat förbud fortfarande säljer eller på annat sätt i näringsverksamhet överlåter tobaksprodukter eller rökdon i strid med bestämmelserna i 6 § 2 eller 3 mom., 6 a § 1 mom., 6 b § 1 mom., 7 § 1 eller 2 mom. eller 7 a § 1 mom. skall för *försäljning av produkter som strider mot tobakslagen* dömas till böter.

Denna lag träder i kraft den 200

Utan hinder av bestämmelserna i 6, 7 och 7 a § 1 mom. får cigaretter som finns när denna lag träder i kraft säljas eller på annat sätt överlåtas i näringsverksamheten fram till den 30 september 2003 och andra tobaksprodukter än cigaretter fram till den 30 september 2004, även om de inte motsvarar bestämmelserna i denna lag, om de motsvarar de bestämmelser och föreskrifter som gällde när denna lag trädde i kraft.

Bestämmelsen om att förse minutförsäljningsförpackningarna med uppgifter om halten av kolmonoxid som avses i 7 § 2 mom. i denna lag tillämpas från den 30 september 2003.

De högsta halter som avses ovan i 5 § tillämpas från och med den 1 januari 2004. På cigaretter som tillverkas i Europeiska gemenskapen och som exporteras från ge-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

menskapen tillämpas de dock från och med den 1 januari 2007.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.
